سەندیکای بەدڕەوشتان!

نەوزاد وەلی

نیومانگانەی **(میدیا)** بە دیمانەکانی لەگەڵ کەسایەتییە هەمەجۆرەکاندا ، هەر لە کەسانی نیشتمانپەروەر و نەتەوەپەروەرەوە تا کەسانی کۆنە سەرۆکجاش ، ئەبوفایلّ و پاشەڵپیسەکان ، ئەو ڕاستییەی سەلماندووە کە لەگەڵ ئەوەشدا زمانحاڵی ڕێکخراوێکی سیاسییە ، بەڵام بڵاوکراوەیەکی ئازا و خاوەن هەڵوێستە ، خۆزگە ڕۆژانە دەربچووایە.

ئەگەر **(میدیا)** ئەو چاوپێککەوتنانە لەگەڵ ئەو کەسایەتییە ناودار ، یان بەدناوانەدا نەکات ، ئەوا لەوانەیە کەم کەس ڕاستییەکانیان بۆ دەربکەوێت و ئاشنای هەڵوێست و بیروڕا و بۆچوونەکانیان ببن ، یان هەر هیچ نەبێت بەو پرسیارە وروژێنەرانەی **(میدیا)** و وەڵامەکانیان ، ڕادەی هۆشیاریی و تێگەیشتوویی و (پێگەیشتوویی) ئەو کەسانەمان بۆ دەرئەکەوێت.

لە ژمارە (178) دا چاوپێککەوتنێك لەگەڵ (فەرهاد پیربالّ)ێکدا کراوە ، کەم و زۆر سەرنجمی ڕاکێشا! ئەگەر چی **(میدیا)** هەر ژمارەیەك و چەند کەسێك بەسەرئەکاتەوە ، بەڵام ئەمەیان زیادتر جێی سەرنجە ، ئەویش لەبەر چەند هۆیەك:

❋ ئەو کاك فەرهادە ، دکتۆرە ، هەرچەندە نازانم لە چ بوارێکدا ، بەڵام بە مەزەندەی خۆم و ئەزمون ، هیواداریشم کە وا نەبێت ، لەوانەیە ئەویش وەك زۆربەی دکتۆرە کوردەکان ، لە وڵاتێکی بێگانەدا دکتۆرای لە (قانونی دەولی) یان لە ئەدەبی کوردییدا هێنابێت ، لە کاتێکدا کە ئەو وڵاتە ئەوروپاییانە فریان بەسەر ئەدەبی کوردییەوە نیە! بە هەر حاڵ .. گرنگ ئەوەیە کە ئەم برادەرەش (دال)ێکی هەیە.

لەگەڵ ئەوەشدا کە مرۆڤێکی ئاکادێمییە ، جگە لەوەی کە کوردییەکەی هەڵبزرکاو و شێواوە ، پەشۆکاویی و شڵەژاوییەکی زۆریش بە وەڵامەکانییەوە دیارن ، تەنانەت لە وەڵامی پرسیارێکیشدا توڕەیی پێوە دیارە ، وەك ئەڵێت:... تۆ بۆ پرسیاری وام لێ دەکەی!.

❋ ئەندامانی پەرلەمانەکەی ئێستا بە پیر و گەوج ناوئەبات!. بەڵێ ڕاستە ئەو پەرلەمانە زیادتر لە چاخانە و دیوەخان ئەچێت ، بەڵام مەرج نیە هەمووشیان پیر و گەوج بن! کەی ئەوە دەربڕینی مرۆڤێکی ئاکادێمییە ، بەتایبەتیی لە سەروبەندی هەڵبژاردندا و نەك هەر خۆشی پاڵێوراوە بۆ پەرلەمان! تەنانەت سەرۆکی لیستێکە کە گوایە زۆربەیان کەسانی ئاکادێمیی و سیاسی کۆنن!. بەوان ئەڵێت پیر ، بەڵام ئەگەر ئەو (بەهادین نوری)یەی کە لە لیستەکەی خۆیدایە ، (ئەبوسەلام) بێت ، ئەوا خۆی ئەدات لە هەشتا ساڵ و پەنجا و پێنج ساڵ لەمەوبەر سکرتێری حیزبی شیوعی عێراق بووە!!.

❋ ئەوەی دوو ڕۆژ لە ئەوروپادا ژیابێت ئەو ڕاستییە ئەزانێت کە لە کاتی هەڵبژاردنەکاندا ، پاڵێوراوەکان زۆر بە نەرمیی و لەسەرخۆیی و لێزانینەوە ڕووبەڕووی جەماوەرەکەیان ئەبنەوە و وەڵامی پرسیارەکانی جەماوەرەکە و دەزگاکانی ڕاگەیاندن ئەدەنەوە ، بەڵام شڵەژاوییەکەی ئەم برادەرە بە جۆرێکە کە خۆشی نازانێت چی ئەڵێت و بۆچی دیاردەی (بەدڕەوشتیی) تێکەڵ بە باسەکان ئەکات! وا بە پەرۆشیشەوە باسی ئافرەتێکی بەدڕەوشت* ئەکات هەر ئەڵێیت کوردستان پڕە لە ئافرەتی بەدڕەوشت!!!.

ئەمە لە کاتێکدا کە کۆمەڵگای ئێمە ئەو جۆرە خوو ، ڕەوشت و نەریتانەی بۆ هەرسناکرێت و ئەوەی کە ئێستاش هەیە

دیاردەیەکی کاتیی و نامۆیە بە خوو و ڕەوشت و کلتوری کوردەواریی و چەپکە گوڵی شەڕانی کوردکوژیی ، دوو ئیمارەتیی ، دوو حکومەتیی ، گەندەڵیی ، دزیی ، جەردەیی ، نەبوونی یاسا و ڕێسا مرۆڤایەتییەکانە.

* نازانم لەسەر چ بنەمایەکی کۆمەڵناسیی ، ئابوری و فەلسەفیی ، (دیاردە)یەکی کۆمەڵایەتی ئەکات بە توێژ ، یان وەك خۆی ئەڵێت (شەریحە)!.

* لە وەڵامی پرسیارێکدا دەربارەی بەرنامە بۆ ئەو دیاردەیە کە لەلای ئەو شەریحەیە ، هیچی پێ نیە و بە تورەییشەوە بە ڕۆژنامەنوسەکە ئەڵێت: ئەوە مەسەلەیەکی قانونیی نیە ، تۆ بۆ پرسیاری وام لێ دەکەی ... شتێکی باش بۆ ئەوانیش دەکەین ئەگەر بووین بە ئەندامی پەرلەمان ... پرسیاری عەنتیکە دەکەی.

سەیر لەوەدایە کە ئەم برادەرە سەرۆکی لیستێکە و بەناوی کۆمەڵێك کەسانی کۆنە سیاسی و چەپ و ئاکادێمییەوە ئەدوێت ، بەڵام بەرنامەیەکیشیان نیە بۆ چارەسەرکردنی ئەو دیاردە کۆمەڵایەتییە! لە کاتێکدا کە ئەتوانرێت زۆر بە ئاسانیی ئاماژە بۆ ئەو هۆیانە بکرێت کە بوونەتە هۆی پەیدابوونی ئەو دیاردە نامۆیە بە کۆمەڵگای کوردستان! بەڵام کە چوونە پەرلەمان شتێکی باش بۆ ئەو (شەریحەیە) ئەکەن!.

ئەبێت ئەو شتە باشە چی بێت؟ تۆ بڵێیت سەندیکایەك دروست بکەن بۆ بەدڕەوشتەکان؟ یان چەند ڕابواردنخانەیەك (مەلها) بکەنەوە؟.

* لە وەڵامی پرسیارێك دەربارەی بەرنامە بۆ لاوان و خوێندکاران کە وای نیازە دەنگیان بۆ بدەن! بۆ ئەوانیش هیچی پێنیە و ئەڵێت: لێرە پێت ناڵێم با دەربچم ، ئەوجا بزانین.

ئەرێ ئەی ئەو کەسانەی کە نیازتان هەیە لەم هەڵبژاردنەدا دەنگ بدەن ، توو سەری خۆتان ، ئەمە گاڵتەبازاڕ نیە؟ بزانن ئەمە چ ڕۆژێکە ئەم گەلە داماوەمان توشی بووە و ئەوە پێشەنگە ڕۆشنبیر و ئاکادێمییەکەیەتی! ئەی ئەبێت حاڵی لیستەکانی تر چۆن بێت!.

ئەمە ڕاست و دروست وەك ئەوە وایە کە ماسی لە دەریادا سەودا بکرێت!

* ئەو کەسەی کە خوێنەوار بێت ، چەند بەتەنگ نیشتمان و نەتەوەکەیەوەیەتی ، ئەبێت ئەوەندە و زیادتریش بەتەنگ زمانەکەیەوە بێت.

بەکارهێنانی وشەی (سۆزانیی) بەو مانایەی کە لەو دیمانەیەدا مەبەستە ، ئەگەر لە وڵاتێکی ئەوروپادا بێت ، بە تاوان دائەنرێت ، چونکە (سۆز) ئاوەڵناوێکە و بۆ نمونە بە عەرەبیی مانای (**عطف**) عەتف ، (سۆزان) مانای (عواطف) عەواتف ، ئەمەش ناوێکی باوی ئافرەتە لە زمانی عەرەبییدا. نازانم چۆن خوێنەوارانی ئەم سەردەمە ئەم وشەیەیان بە خوت و خۆڕایی شێواندووە و بۆ ئەو مەبەستە بەکاریئەهێنن! لە کاتێکدا کە هەزاران کەس ناوی کچ ، خوشك ، دایك یان ژنیان (سۆزان)ـە.

هیوادارم (میدیا) و بڵاوکراوەکانی تر ، ئەم کێشە زمانەوانییە ڕەچاوبکەن.

* بەبێ ئەوەی دەربارەی ئافرەتان پرسیاری لێبکرێت ، هێرش ئەکاتە سەر بەرپرس و وەزیرەکان ، چونکە ژنەکانیان پاڵاوتووە بۆ پەرلەمان! بەڵام **(میدیا)**ش زیرەکانە ئەوە ئاشکرا ئەکات کە کاکەی **(سەرۆکلیست)** ژنەکەی خۆشی لە لیستەکەی خۆیدایە!! لە وەڵامی ئەوەشدا ، ئەڵێت: خۆیان داوایان کرد و تەکلیفیان لێکرد.

سەیرە .. ئەوەی بۆ ئەوان حەرامە ، بۆ خۆی حەڵاڵە!.

❋ كاك فەرهاد وەك بازاڕی عەتاریی و بەقاڵیی و قۆنتەرات سەیری پڕوسێسی هەڵبژاردن ئەكات و دەربارەی ئەو پرسیارەی كە ئایا لایەنی تر داوایان لێكردووە بچێتە لیستەكەیانەوە ، ئەڵێت: ... پێمگوتن ئیلتزامێكم هەیە و وەعدێكم داوە لەگەڵ جەماعەتی خۆمان كاربكەم ...

بەڕاستیی ئەمە لە هەمووی سەیرترە! ئێ باشە مرۆڤ بە بیروباوەڕەوە ئەچێتە ناو هەڵبژاردنەكانەوە ، یان بەوەی كە كام لایەن زووتر (تەكلیفیان) لێكردووە و (وەعد)ی پێداون!!!.

❋ دەربارەی ئامادەیی بۆ سەركەوتنی لیستەكەیان و تەرخانكردنی ماڵ و سامان لەو پێناوەدا ، ئەڵێت: نەخێر من ئەو جگەرەیەشم نافرۆشم بۆ ڕێكلامكردن بۆ لیستی خۆم.

پەككوو .. لەو قوربانییدانە لەپێناوی ئاوات و ئامانجەكانی خوێندكاران و لاواندا كە داواشیان لێئەكات دەنگیان بۆ بدەن!.

لێرەدا ئەو ڕاستییە دەرئەكەوێت كە لایەنێك لەپشت ئەو لیستەوەیە ، هەر وەك چۆن بۆ ناونوسكردنی لیستەكەیان كەسێكی سەر بە یەكیەتی حەوت میلیۆن و نیوەكەی بۆ داون ، لەوانەیە هەر ئەو كەس و لایەنەش (ڕێكلامەكەیان) بۆ بكەن ، بۆیە خۆیان ئەوەندە بە (نزمیی و ناگرنگیی) ئەڕواننە ئەو هەڵبژاردنە ، تەنانەت (جگەرەیەكیش) لەپێناوی سەركەوتنی لیستەكەیاندا نابەخشن!!!.

دواجار ئەڵێم بەداخەوە كاك فەرهاد و لیستەكەی سەركەوتوو نەبوون لەو دیمانەیەدا و نەیانتوانی بەرنامە و ئاوات و ئامانجەكانیان بەبێ پێچوپەنا و بە هەڵوێستەوە بخەنە ڕوو بۆ جەماوەرەكەیان ، لەوەش ناچێت كە ئەو برادەرە ڕۆژێك لە ڕۆژان خەریكی كاری سیاسی و كۆمەڵایەتی بووبێت!.

* فەرهاد بە هەڵە ناوی ئافرەتێكی (لەش بەكرێدەر)ی هێناوە و ئەڵێت: چەچەلینۆ ، بەڵام لەڕاستییدا ئەو ئافرەتە ئیتالیاییە و بە ڕەگەز یوگۆسلاڤییە و ناوی (ئیلۆنا ستاللەر)ە و لە ئیتالیا ناسراوە بە چیكچیۆلینا. لە ساڵانی هەشتاكانی سەدەی ڕابوردوودا ، لە ئەنجامی نارەزایی و بێزاریی و بۆ سوكایەتیكردن بە پەرلەمان ، ناحەزانی حیزبە پەرلەمانییەكانی ئەو سەردەمە ، دەنگیان بۆ دا و پێنج ساڵ ئەندامی پەرلەمان بوو. هیچ شتێكی نەكردووە نە بۆ ئافرەتان و نە بۆ كۆمەڵگاكەی ، لەوەی كە زیادتر ئافرەتی سوك و بێنرخ كردووە و كردوویەتی بە كاڵایەكی هەرزان لە بازاڕی سەرمایەدارییدا بۆ ئەوەی كە خرۆش و ئارەزووەكانی پیاوە دەوڵەمەندەكانی پێ دابمركێنرێتەوە!.

بەداخەوە كە لەناو كورددا ، هەڵگری بڕوانامەیەكی ئاكادێمیی لە گەرمەی هەڵمەتی هەڵبژاردنی گەلێكی كلۆڵ و ستەمدیدەدا ، باسی شتی وا ئەكات.

2005-1-20